

پژوهشی در مورد فرزندان و نوادگان گرشاسب در منظومه‌ها و حماسه‌های ملی

غلامرضا قربانی مقدم^۱، علی عزیزی^{۲*}، سعید سلطانی نژاد^۳

۱- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سلمان فارسی کازرون

۲- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سلمان فارسی کازرون

۳- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

چکیده

گرشاسب، یکی از مشهورترین پهلوانان ایرانی است که بخشی از ادبیات اسطوره‌ای و حماسی ما در توصیف اعمال او و فرزندانش نریمان، سام، زال، رستم، سهراب، زواره، شغاد، فرامرز، زربانو و برزو است. در اوستا نام او «گرشاسب» و لقب او «نریمان» از قبیله «سام» است، یعنی نام و لقب و خانواده او «سام نریمان، گرشاسب» است. اما بعدها لقب و نام خانواده او را به ترتیب فرزند و نوه او پنداشتند. گرشاسب از جاودانان و در شمار یاوران سوشیانت، موعود آخرالزمان است. او نمرده است و در زمان سوشیانت به یاری او می‌شتابد. در این هنگام ضحاک از بند فریدون می‌گریزد و گرشاسب او را برای همیشه نابود خواهد کرد. مطابق آنچه در شاهنامه آمده است، گرشاسب از سپهسالاران بزرگ فریدون و منوچهر بوده است. اسدی طوسی فتوحات او را به نظم در آورده که گرشاسب‌نامه نامیده می‌شود. این پژوهش به صورت کتابخانه‌ای صورت گرفته است و در این جستار، تحول شخصیت گرشاسب در متون مختلف بررسی شده است. **واژگان کلیدی:** اسدی طوسی، گرشاسب، فرزندان و نوادگان، حماسه‌های ملی.